

Fra Listerbåtenes glansdager.

Dette skriver sig fra våren 1907.

Jeg var da med den kjente fiskeren Jens Markussen. Jordbærli i Vika på Senja, på hans store Vefsnings listerbåt "Alpen". Båten var 42 fot lang, stor og god i sjøen og dertil en ypperlig seiler. Den var seilstiv og kunne klare seg ute i åpen sjø selv i stiv kuling og stor sjø.

De store Vefsningene var mye efterspurt, for båtkjøperne ville helst ha dem. Her kommer fortellingen.

Den 3. juni 1907, en søndagskveld seilte vi ut av Berlevåg hamn med kurs utover havet, bestemt for fiskefeltet. Været var godt til å begynne med. Vinden var da østlig men spak med siktbar luft.

Kommet ut på feltet satte vi ut vår første linehaling som vi lot stå i 2 timer og denne trakk vi snart opp og satte ut den andre straks efter. Og da været var fremdeles godt la vi den ene dorryen på ilen. mens vi hengte den andre på slep.

Mens vi står på «Platten» forut ved huset blir vi plutselig var en gråhvit masse ute i havet i nordvest, og som nærmer seg utrolig fort. Vi ante uråd og hadde med Gaffelseilet, og vi hadde godt og vel fået utløist dette og berget, da bare det i all hast å få presset båten ned gjennom sjøen. Rokket var over oss som sluppet ut av en sekk og det tette snødrevet gjorde også til at vi blei formelig blind det. Vi lendset unna en stund bare med snaue mastra, og dorryen som vi hadde liggende på ilen måtte vi forlate, mens den andre som vi hadde hengende på slep, blei kastet rundt av en veldig bråttjø, med den følge at fanglina sprang så dermed var vi ferdige med den også for et hvert redningsforsøk var det ikke engang å tenke på.

Da rokket gjevnet seg ut litt, strakk vi opp storseilet med 3 rev innlagt., like som vi strakk fokka som vi også måtte reve, og begynte å gå høgste gang som det heter. Men det var et vanskelig arbeid på den stormopprørte sjøen, og i det tette snødrevet, for der måtte både seilene og roret passes godt, i sær under styringa. Styringsfart må det til under tilfeller av denne art. En båt som blir liggende uten styring er «solgt» som det heter på fiskerspråket. Turen mot land gikk tålig. De farligste brekkninger var vi heldige å unngå, endskjønt vi dog måtte stå ved Pompa stadig. Mens vi nå passer våre saker og arbeider for livet ellers, får vi gjennom stormen og snødrevet øye på en dorry med to menn som kommer lensende unna været og da de var rett på vindsiden av

oss, firte vi ned fokka og lot båten drive slik a,t vi fikk tak i folkene og fikk dem berget fra den visse død. Den ene av mennene var svært forkommen og gråt, den andre derimot var uforferdet og ved godt mot. Disse to menn kunne meddele det triste budskap at de to andre på den andre dorryen hadde forlist, og de var enevitner til deres undergang.

Vi kom oss i hamn i Kongsøyfjorden, svært avvasket og gjennomvåte helt inn til skinnet, og de vel digre straumskavlene vi så var et trist syn, og dersom båten vår hadde blitt truffet av dem da har det blitt total forlis med alle mann ombord.

Dorryene vi mistet fantes senere utenfor Vardø. Ingen skade på dem var skjedd. Dagen etter berget vi begge våre linesetninger, men det var ikke noe fisk på dem Ja, slik har jeg vært med å flakket over svære havstrekninger fra Stavanger i sør til Vadsø i nord.

Og nå har jeg måttet slutte for godt — Så nå kan de bare komme å si at gamle Peder Skaaraas har vært en landkrabbe. Jeg er 82 og et halvt år gammel.

Peder Skaaraas.

Senjens Blad tirsdag 7. juli 1964.

OCR – Lenvik Museum 2005.